

DAGENS NYHETER.

En utskrift från Dagens Nyheter, 2023-09-19 20:56

REPLIK LEDARE

Artiklens ursprungsadress: <https://www.dn.se/ledare/hans-bergstrom-genom-hela-mitt-liv-har-jag-bekampat-antisemitism-och-rasism/>

Hans Bergström: "Genom hela mitt liv har jag bekämpat antisemitism och rasism"

Publicerad 06:43

Hans Bergström tillsammans med frun Barbara. Foto: Alexander Mahmoud

Kritiker vill nu göra mig ansvarig för vad andra har skrivit. Det berör mig djupt att bli anklagad för antisemitism, skriver Hans Bergström i en replik.

Utvald läsning i din mejlbox

DN:s chefredaktör Peter Wolodarski
väljer ut veckans mest läsvärda artiklar.

[Skaffa nyhetsbrev](#)

Får jag, mot bakgrund av [artiklar i DN](#) den senaste veckan, ge några fakta om vår amerikanska stiftelse, "The Hans och Barbara Bergstrom Foundation".

Vi upprättade denna ideella stiftelse 2013, med ändamål att stödja projekt i Sverige för upplysning, forskning och utbildning, ändamål som också har präglat våra livsgärningar. Den har sedan dess växt och har bidragit till att möjliggöra ett tiotal större projekt baserade i Sverige. De största handlar om

att bygga upp excellent forskning om ledarskap i skolan samt att forma bästa möjliga villkor i Sverige för medicinsk forskning och innovation (via Forska!Sverige, som jag tog initiativ till för nu 15 år sedan). Vi gör också en större satsning på ungas musik.

Vid sidan av dessa större projekt har vi också genom åren gett marginella bidrag till en mångfald av projekt. De har gällt sådant som tryckbidrag för att kunna ge ut böcker, program för lästräning i förskolan, tidskriften Drugnews för att följa forskning och politik kring alkohol och andra droger, projekt för att skydda barn i alkoholpräglade familjer, skydd för kvinnor som hotas av sina män, med mera.

Gillberg var inte rasist.

Bland dessa mindre och avgränsade bidrag har det funnits några som syftat till att främja mångfald och bredd i det svenska medielandskapet. Ett av motiven för min del var att etablerade medier länge hade skyggglappar mot att ärligt beskriva nya verkligheter, som ledde fram till det gängvåld som nu går som en farsot genom landet (se Jan Josefssons DN - krönikor, [senast den 7 september](#)).

Vi ingick i en krets som under åren 2015-2019 hjälpte till att etablera nättidskriften Kvartal som ett nytt och värdefullt forum, framför allt via dess avdelning för längre, kvalificerade essäer i samhällsfrågor. Dess bevakning av vetenskap är också excellent. För nu fem år sedan gav vi ett visst stöd till nätforumet "Det Goda Samhället", som gav utrymme för professionella personer att skriva krönikor i viktiga samhällsfrågor. Lorentz Lyttkens, Lotta Gröning, Anders Leion, Stefan Hedlund, Merit Wager och Lennart Bengtsson är några bland dessa. Professor Lennart Bengtsson är Sveriges internationellt mest meriterade klimatforskare, och hans återkommande krönikor om klimat och demokrati har stort värde för samhällsdebatten.

År 2021 gav vi ett marginellt bidrag till Jan Gillberg. Bakgrunden var följande: Jag har känt Gillberg sedan årtionden. Han var en udda person i svensk borgerlighet, men med ett intressant och skiftande liv. Han var talskrivare för den legendariske högerledaren Jarl Hjalmarsson. Som ledande borgerlig ungdomspolitiker tog han initiativ till "Utredningsbyrån för samhällsfrågor", som för första gången genomförde kvalificerade gemensamma borgerliga förberedelser på tjänstemannanivå inför ett möjligt regerande. Gillberg var den förste i väst som tryckte Andrei Sacharovs "Manifest". Han grundade den antikommunistiska tidskriften Origo, med Per Ahlmark som en av skribenterna.

Han var inte rasist. Under sina friska år med sin nya tidskrift DSM var han tillräckligt respekterad för att personer som

Ingvar Carlsson och Assar Lindbeck skulle ställa upp på stora intervjuer med Gillberg.

Allt vad jag någonsin skrivit och uttryckt – däribland under 25 år med DN som huvudforum – har gått i rakt motsatt riktning, nämligen i liberalt försvar för människovärde.

Jag bröt med DSM 2017. På ett rent mänskligt plan höll jag kontakt med Gillberg själv under hans sista år, då han var mycket ensam och på väg att bli blind efter en allvarlig ögonsjukdom. Stödet 2021 var till för att han skulle få hjälp att sortera sitt gigantiska och historiskt intressanta arkiv i Gränna, möjligen också att han skulle kunna göra en sista ansträngning att ta ner sina minnen från ett liv med intressanta faser. DSM är sedan länge nedlagd. I somras avled Jan Gillberg. Detta är nu historia.

I angrepp på mig i de här sammanhangen finns inte en enda referens till något jag skulle ha sagt eller skrivit. Ett urval av mina texter under det senaste kvartsseket har nyligen publicerats i en bok från Timbro, med Roland Poirier Martinsson som redaktör. Jag står för vad jag skrivit och min värdegrund har inte ändrats genom åren. Jag kan däremot inte ta ansvar för vad andra skrivit.

Det berör mig djupt att bli anklagad för antisemitism. Genom hela mitt liv har jag bekämpat antisemitism och rasism. Jag har stått nära Judiska församlingen i Stockholm och aktivt ställt upp för dess viktiga tidskrift Judisk Krönika. Jag har förblivit en vän av Israel, fostrad som talskrivare och personlig assistent för Gunnar Helén och Per Ahlmark.

Allt vad jag någonsin skrivit och uttryckt – däribland under 25 år med DN som huvudforum – har gått i rakt motsatt riktning, nämligen i liberalt försvar för människovärde. Mina värderingar uttrycks kanske bäst i essän "Tio punkter om liberal människosyn", nu omtryckt.

Debattklimatet har blivit hårt, i USA där vi bor men numera även i Sverige. Jag känner mig trygg med mina värderingar och bevekelsegrunder, som rymmer ett stort mått av känsla för Sverige, dess fria och goda framtid.

Läs mer:

[Isobel Hadley-Kamptz: Hans Bergströms resa är så bisarr att den framstår påhittad](#)

Text

Hans Bergström, tidigare chefredaktör på Dagens Nyheter

